

Akik nem ismerik a múltat, azoknak újra át kell élniük¹

Tózsá István²

*René Magritte 1962: Those who cannot remember the past are condemned to repeat it
(Smithsonian American Art Museum, Washington DC)*

**Motó: Kik ellen harcolt Indiana Jones
„Az elveszett frigyláda fosztogatói”
című filmben? ... A kígyókon kívül!³**

Összefoglalás

Egyes tapasztalatok szerint a nyugati, atlanti kultúrában manapság a fiatal generációk irodalmi, földrajzi és történelmi tudása komoly kívánnivalókat hagy maga után, ha a tudás mércéjét a XX. század második felében szocializálódott generációk tudásához igazítjuk.⁴ Amikor napjaink háborúiban, elsősorban az ukrain háborúban a geopolitikai mozgatórugókat tekintjük, a Szerzőnek azt kell látnia, hogy napjaink vezető euroatlanti politikusai, a független demokratikus média, az Európai Bizottság és az Európai Parlament tagjai – a magyar kormányparti képviselők kivételével – egyöntetűen látszólag a motó videójában *Jerry Seinfeld* által kifaragott amerikai középiskolai diákság szintjén állnak – történelmi és földrajzi ismereteiket, helyzetfelismerésüket tekintve. Ez pedig nagyon kedvezőtlen, ami Európa harmadik világháború felé sodródását illeti. Ez, a 13 pontba szedett vitairat formájában készült írás, a Szerző saját véleményét tükrözve próbál magyarázatot adni a kialakult geopolitikai helyzetre.

¹ George Santayana: „Those who cannot remember the past are condemned to repeat it.”
(The Life of Reason, 1905)

² Egyetemi tanár (Neumann János Egyetem), professor emeritus (Nemzeti Közszerológati Egyetem)

³ A magyar származású *Jerry Seinfeld*, amerikai humorista egyik videójában történelemtanárt alakít egy amerikai középiskolában, és nem tudja rávezetni a diákokat, hogy ki ellen harcoltak az amerikaiak és a britek a II. világháborúban. Ezért egy – akkoriban – minden fiatal által látott Indiana Jones filmre hivatkozva próbálja a diákokat rávezetni a válasra. Amikor felteszi a kérdést, minden diák lelkesen jelentkezik, de amikor hozzáteszi, hogy a „kígyókon kívül” – már senki.

⁴ Tózsá I. 2020. *Recrudescunt diutina inclytae gentis Hungariae vulnera*, avagy a magyar identitás romlása (In: Ünnepi kötet a 65 éves Imre Miklós tiszteletére), amelyben a Budapesti Corvinus és a Nemzeti Közszerológati Egyetem hallgatói között 2013-2015 között végzett – tananyagon kívüli – felmérés eredménye szerepel.

Az orosz – ukrán háború az USA gazdasági erejének megszilárdítását szolgálja

Az EU, a magyar pártpolitikai, valamint a független médiában egyaránt az uralkodó nézet az, hogy a 2022-ben kialakult orosz-ukrán háború úgy kezdődött, hogy az orosz elnök annyira gyűlölte már a demokráciát, hogy gondolt egyet és arra utasította az orosz hadsereget, hogy rohanja le és foglalja el az Európai Uniót Lengyelországtól egészen Portugáliáig. Ehhez először a 2014-ben a demokratikus fejlődés útjára lépett Ukrajnát kellett – volna – elfoglalniuk, azonban az ukrán hadsereg ellenállása az amerikaiak és az Unió segítségével megghiúsította tervét. Így tudja ezt majdnem minden művelt európai. Ukrajna nem csak a saját szabadságát, hanem az Európai Unió országainak a szabadságát is védi – ezért az Európai Uniónak minden erejével segítenie kell az ukrán szabadságharcot, még saját gazdasági létérdekei ellenére is.⁵ Aki ebben nem partner, mint a magyar kormány, az oroszbarát, autoriter, antidemokratikus és az agresszort segíti.

1. Cui prodest?⁶

Eltekintve az I. és a II. világháború kitörésének valódi okaitól és a háborúkból világhatalomhoz vezető gazdasági hasznot egyedül⁷ húzó (amerikai) gazdasági erőtől, tekintsük át a XXI. század geopolitikájának főbb állomásait, mint a jelenlegi helyzet kialakulásának mozgatórugóit. Ennek során mindig az ókori római politikusok által használt *Cui prodest* (kinek az érdeke) kérdést tegyük fel, hiszen egy-egy kedvező vagy kedvezőtlen helyzet azért alakul ki, mert az valamilyen gazdasági erőnek, érdekeknek kedvező – akár mások, vagy mindenki más kárára is.

2. Új ellenség: a XXI. századi radikális iszlám

A II. világháborút követő hidegháború 1990-93 közötti megnyerése és a Szovjetunió politikai összeomlása után az USA technológiai-gazdasági hajtómotorjának, a hadiiparnak a további fejlesztése érdekében az új ellenségképet először a vallási ellentétekkel kettéosztott iszlám világ terroristái között kereste és találta meg az éppen ekkor⁸ indított WTO ikertornyok elleni

⁵ Más megközelítésben – az orosz agresszor elleni etikai, ideológiai alapokra építkezve, a megtámadott ország támogatása szempontjából – ugyanezre a következtetésre jutnak. Mindkét esetben az előzmények többoldalú, az egyik fél iránti elkötelezettség nélküli, a saját szempontok egyoldalúsága nélküli kritikai elemzés elmarad.

⁶ Lucius Annaneus Seneca rövidített szállóigéje a Medea című drámájából, eredetileg: „*cui prodest scelus, is fecit*” (jelentése: *whoever profits by the crime, committed it*, azaz: akinek hasznára válik a bűn, az követte el).

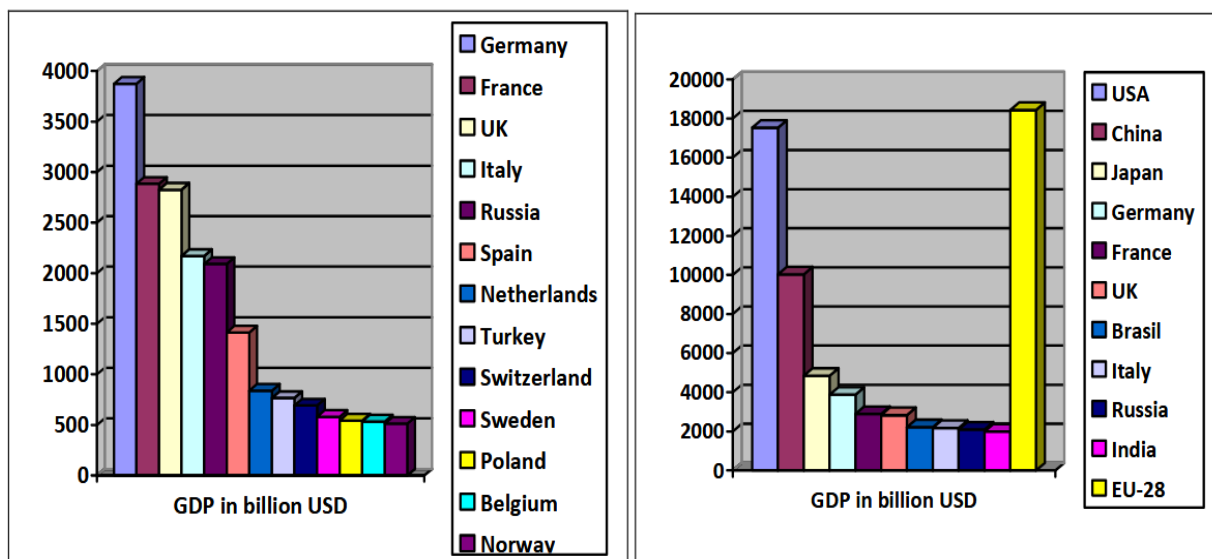
⁷ Jóllehet, ez nem „tisztán” amerikai érdek. A globalista erőközpont a XX. század elején még Nagy-Britániában volt, és 1913 után települt át részben, az érdekeltségeik kiterjesztésével a világ gazdasági hegemoniát megszerző USA-ba (magánpénztőke, és a dollár világvaluta koordinátora, a FED) ahonnan globálisan terjeszkedtek, bár az erőközpont bázisa a *City of London*-ban is megmaradt. A demokrata Biden elnök alatt – és megválasztása előtt – az USA-ban a woke ideológiáját hirdették a globalista nagytőke hálózatának emberei a fehér republikánusok „privilegiumai” ellen lázítva (*Trump*-ot „rasszistázva”), Európában a neoliberalizmust használták/használják jurisztokratikus „furkósbótként”, Ukrajnában pedig a nacionalizmust, nemzeti öntudatot erősítették, hogy harcoljanak a proxy háborúban – mindenhol azt, amire éppen szükségük volt, van, és lesz (részletesebben lásd: Müller A. 2024).

⁸ A *World Trade Center* ikertornyok, a Pentagon és a Fehér Ház elleni terrorista támadás előzménye az USA és több nyugat-európai ország demokrácia-exportja Észak-Afrikában és a Közel-Keleten az olajmultikkal együtt játszott szerepe is belejátszott. Az iszlám radikalizálódásának ez fontos táptalaja mind a mai napig. Az iszlám radikalizálódása fontos tényező a hadiipari fejlesztés indoklásában, bár épp a sajátos harcmodor legyőzésére alkalmas technikai fejlesztések eddig kevésbé tűnnek sikeresnek, ahogy ezt az izraeli hadsereg gázai „küszködése” tanúsíthatja 2023 óta. Jelen írásban a 2001.09.11-események ilyen sejtető (szarkasztikus: „éppen ekkor”) interpretálása kétséges, spekulatív, és nem számol a muszlim erők fellendülésével, akkori megerősödésével, ellenállással, vallási indíttatással, „csupán” amerikai konspirációt sejtet. Sokféle érdek és sokféle magyarázati lehetőség, illetve a sokféle ok-okozat magyarázat lehetséges. Úgy tűnik, hogy ez valóban egy szimbolikus építmény

merénylet során (2001.09.11). A szovjet-orosz után az új, láthatatlan, félelmetes, legyőzhetetlen ellenségkép fellendítette nem csak a hadi- de a biztonságtechnikai iparágakat is.

3. Az Európai Unió felemelkedése

Az Európai Unió gazdasága eközben az amerikai és euroatlanti tudásra, valamint az olcsó orosz energiára, nyersanyagokra támaszkodva olyan mértékben növekedett, hogy megjelentették a világpiacra az eladdig egyeduralkodó amerikai dollár mellett az Eurót (2002.01.01). Ezzel az EU kvázi az USA versenytársaként, kihívójaként tűnt fel a világpiacra. Ekkor már az Európai Unió meghatározó gazdasági motorja az 1990-ben újra egyesült Németország volt. Az EU hatalmas piacbővítést hajtott végre; először tíz ország csatlakozott (2004.05.01), aztán kettő (2007.01.01), végül egy (2013.07.01). Az EU olyan mértékben fejlődött, hogy a 2014-ben megjelenő, 2015. évre vonatkozó GDP előrejelzésekben, a Világbank, a CIA és az IMF előrejelzések összesített átlaga szerint 2015 lett volna az első év, amikor az EU 28 tagállamainak összesített GDP-je 909 milliárd dollárral meghaladta volna az USA-ét.⁹ Ez már komoly gazdasági versenykihívást jelentett. Valaminek történnie kellett, hogy ez 2015-ben ne következhesen be.

Az Európai Unió felemelkedése

A bal oldali diagram a 2014. év GDP-je szerint ábrázolja Európából az első 13 országot, ahol jól látszik Németország dominanciája (forrás: www.knomea.com).

A jobb oldali ábra viszont a 2014-ben közzétett, 2015-re vetített IMF, WB, CIA előrejelzéseinek az átlagát mutatja a világ első tíz országával (az USA dominanciájával) és mellettük az EU 28 országainak 2015-re vetített összesített GDP előrejelzésével (Németország dominanciájával), ahol az USA 17 528 milliárd dollárjához képest az EU 28 már 18 437 milliárd dollárral szerepel

Forrás: saját szerkesztés az IMF, a WB és a CIA előrejelzéseinek átlagával.

elleni vallási támadás volt, amely időpont-szerűen is szimbolikus volt, tipikus keleti arab-muzulmán hozzáállással. Ez azonban valóban felfuttatta a „nyugati” megfigyelési rendszert (mire költsünk pénz és hogyan szabályozzuk az emberi jogokat) felfejlesztette a hadiipart (nyugati következményként), de a muzulmán terroristák szándéka nem ez volt; ez inkább következmény volt.

⁹ Tózsá I. 2014. *Regional and Economic Geography of the European Countries*. Textbook, Corvinus University of Budapest

4. Az Európai Unió szociális védőhálójának terhelése

2010-ben – az EU dinamikus gazdasági fejlődési periódusában – kitört az „Arab tavasz” az észak-afrikai és közel-keleti arab államok demokratizálódási folyamatának képében, ami két igen jelentős iszlám diktatúra, a líbiai Kadhafi elnök bukásához (2011.10.20) és a szíriai Assad elnök hatalmának megroppanásához (2011.03.15) vezetett. Ezzel kinyílt egy olyan „zsilip” Afrika és Ázsia irányában, amely a polgárháborús konfliktusok és a nehéz életkörülmények elől menekülő afrikai és ázsiai lakosság egy része előtt megnyitotta az utat a jóléti Európai Unió felé, abban is, mint elsődleges desztináció, Németország felé, ahová tömegek indultak el 2015-ben a német kancellár által manifesztált *Willkommenskultur* (2015.08.31) jegyében – hiszen ezzel olcsó munkaerőt remélt a fogyó népességű német társadalom. Valójában azonban a szociális kiadások megnövekedése, a multikulturalizmus várt hatékonyságának elmaradása terhet rótt Németországra és az Unióra.

5. Az eurázsiai szuperkontinens felemelkedésének lehetősége

Ugyanakkor, a Távol-Keleten rohamléptekkel fejlődő Kína kezdeményezésére 2013-ban meghirdették az Egy övezet egy út (*One Belt One Road; OBOR*), azaz az Új Selyemútnak megfelelő gazdasági integrációs programot (2013.09.17) Kína, Oroszország és az Európai Unió között. Amennyiben az OBOR a kínai elképzelések szerint megvalósulna – megvalósulhatott volna – ez az euroatlanti gazdasági hegemoniát alapjaiban rengetné – rengette volna – meg: a kínai munkaerő és tőke, az európai uniós, elsősorban német technológia és tudás, valamint az orosz nyersanyag és energia egyesülésével az észak-amerikai világ gazdasági dominancia végveszélybe kerülne – került volna.

6. Az Európai Unió további gyengítése: a Brexit

Valakinek az érdekét szolgálva ekkor már elkerülhetetlenül szükségessé vált egyrészt az Európai Unió és benne elsődlegesen Németország gazdasági gyengítése az Unióba áramló afrikai és ázsiai népesség mellett. Véletlenül éppen ekkor kezdődött a Brexit, az Egyesült Királyság kiválása az EU-ból (2016.06.23), ezzel mérsékeltebb növekedési pálya irányába fordítva az EU 27-ek egyesített gazdasági erejét. Az Új Selyemút gigantikus kontinentális gazdasági integrációja az USA-t nyíltan versenyre kényszerítő kínai gazdasági erővel, az EU gazdasági erejével és a kimeríthetetlen, végtelen orosz energia- és nyersanyagforrásokkal olyan hatalmas gazdasági erőkoncentrációt jelentett, amely az amerikai gazdasági világhegemoniát, beleértve a dollár világvaluta szerepét – immár létében veszélyeztette. Valakinek az érdekében arra volt szükség tehát, hogy ez a kínai – orosz – európai uniós gazdasági integráció lehetőleg soha ne jöhessen létre.

7. Az Európai Unió és Oroszország szétválasztásának előkészítése

Úgy kellett eljárni, hogy a kapcsolat egyszer s mindenkorra megszakadjon az EU és Oroszország között, ráadásul olyan módon, hogy a demokratikus euroatlanti világ polgárai, a nyugat-európai értelmiség és minden tisztességes ember támogassa ezt a folyamatot, még akkor is, ha ez szembe megy az EU gazdasági érdekével. Ezért egy EU és Oroszország között fekvő országban – véletlenül éppen Ukrajnában – kitört a „*Majdan téri forradalom*” (2013.11.21), melynek során az addigi oroszbarát politikai vezetést felváltotta az euroatlanti irányultság és a gyors uniós csatlakozás reménye, melyet a hirtelen elérhető magasabb életszínvonal érdekében az ukrán lakosság nagyobb része támogatott is. Az ukránai demokratizálódási folyamat azonban együtt járt az ukrán nacionalizmus erősödésével (nyelvtörvény, demonstrációk), amelyek az

olyan kis létszámú ukrainai nemzeti kisebbségek, mint a magyarok esetében működött is (olyan jelszavakkal, hogy „*ez itt Ukrajna*” és „*halál a magyarokra*”)¹⁰. Az Ukrajna keleti harmadában tömörülő, közel 20 milliós orosz nemzeti kisebbség esetében azonban **2014-től** gyakorlatilag polgárháborús állapotokhoz vezetett. Az orosz vezetés azonnal reagált az ukrainai fordulatra és az egyrészt katonai stratégiai jelentőségű, másrészt teljesen orosz lakosságú Krím-félszigetet népszavazással elcsatolták Ukrajnától (**2014.03.16**). Ez tovább erősítette az ukrán-orosz ellentétet, amely olyan atrocitásokig fajult, mint az „*Odesszai vérengzés*” (**2014.05.02**). Az ENSZ, miközben tehetetlenül nézte a nacionalista és polgárháborús állapotokat, Oroszország a világ-szervezet alapokmányának 51. cikkelyére hivatkozva felhatalmazva érezte magát, hogy az ukrainai orosz nemzeti kisebbség önvédelme érdekében „*különleges katonai műveleteket*” hajtson végre.¹¹

8. Az orosz leválás véglegesítése; az EU versenyképességének elvesztése

A konfliktus egyre fokozódott az ukránok és az oroszok között, míg végül orosz oldalról nyílt reguláris katonai támadás érte Ukrajnát (**2022.02.24**). A nemzetközi joggal ellentétes művelet természetesen az egész euroatlanti világot az ukrán oldalra állította, és az így elkezdődött háborúban olyan sok ezer katona és civil vesztette az életét, amely évtizedekre, generációkra vetítve, egyszer s mindenkorra ellehetetleníti az orosz-ukrán kapcsolatok normalizálását és ezzel széles árkot ás az EU és Oroszország közé, új „vasfüggönnyel” osztva meg újra Európát és hosszú évtizedekre elodázza Eurázsia gazdasági integrációját. Ennek egyedüli geopolitikai nyertese egy olyan ország, amely nagyhatalom, és nem az eurázsiai kontinensen fekszik. Az euroatlanti világ gazdasági szankciók sorát vezette be Oroszország ellen, melynek legnagyobb kárvallottja gazdasági értelemben maga az Európai Unió, benne Németország volt. A Nyugat-Európát és elsősorban a német gazdaságot energiával ellátó „*Északi áramlat*” gázvezeték felrobbantása (**2022.09.26**) tette gazdaságilag is teljessé az Európai Unió és az orosz energia- és nyersanyagkereskedelem végleges megszüntetését. Az ún. Draghi jelentés az Unióban összefoglalta az EU versenyképességének drasztikus csökkenését (**2024.09.24**).

8. És újra: cui prodest?

Ha áttekintjük, hogy a fenti események kinek a javát szolgálják – egyedül (!) –, akkor látni kell, hogy Ukrajnáét semmi esetre sem, még akkor sem, ha „*kárpótlásul*” felveszik az Európai Unióba, hiszen a lerombolt országot még újjá lehet építeni, de az elveszett életeteket nem lehet visszaadni. Nyilván Oroszország javát sem szolgálja, hogy elveszítette az uniós piacát, és ami még nagyobb veszteség, az EU-val való gazdasági integráció lehetőségét, így egyedül Kína, Irán, India – azaz Ázsia – felé fordulhat gazdasági értelemben ez a – kultúráját tekintve – európai ország. Végül természetesen az Európai Unió javát sem szolgálja a kialakult helyzet, sőt mi több, a részben lerombolt Ukrajnán kívül az EU a legnagyobb kárvallottja ennek! Az EU-n belül is azok a tagállamok, amelyek nem rendelkeznek tengeri kikötővel, hogy az eddigénél sokkal drágábban ugyan, de mégiscsak behozhassák a Közel-Keletről és az USA-ból a gazdaság működtetéséhez szükséges energiát és nyersanyagot. Végül Kína sem jár jól azzal, hogy az Új Selyemút kezdeményezése nem valósulhatott meg és meg kell elégednie az Oroszország

¹⁰ Tudvalevő, hogy Ukrajna észak-nyugati sávja, Kárpátalja, több mint ezer éven át a mindenkori magyar állam területe volt. Ez a 2022 előtti Ukrajna Krím-félszigettel együtt mért területének csak 2,1 %-a volt, és a Kárpátalján élő, őslakos magyar nemzeti kisebbség Ukrajna teljes népességének már csak kb. 0,3%-a (150 ezer fő) volt 2022 előtt.

¹¹ Az ENSZ Alapokmány 51. cikkelye a fegyveres önvédelemről (lásd: *UN Charter Article 51*), amelyet a nemzetközi elemzők nagy része, és az ENSZ közgyűlés többsége az ukrainai orosz nemzeti kisebbség védelmére alkalmazva nem fogadott el (lásd Schmitt, 2022).

jelentette gazdasági integrációval. Meg kell állapítani, hogy az ukrajnai geopolitikai helyzet egyedül és kizárólagosan az USA-nak, pontosabban a „főként” USA központú, hatalmas multinacionális cégek bevételeinek, az USA világhatalmi pozíciójának, és az amerikai dollár világvaluta szerepének a fennmaradását segíti¹². És ezt szolgálja – az EU saját érdeke ellenére is – az Európai Parlament többsége, valamint az Európai Bizottság és – jószerivel csak egyetlen vezető kivételével – maga az Európai Tanács is.¹³

9. Amerika, vagy Anglia?

Még akkor is így van ez, ha időközben (**2025.01.20**) az USA elnöke az orosz-ukrán háború befejezését sürgeti; az EU vezető politikusai politikai arcvesztés nélkül nem hátrálhatnak ki Ukrajna támogatása mögül, hiszen akkor miért halt meg sok ezer hazafi – mindkét oldalon¹⁴. Ukrajna felvétele az EU-ba nyilvánvalóan elsősorban a mezőgazdaságot és az élelmiszeripart állítaná nehéz helyzet elé elsősorban Közép-Európában, hacsak nem alkalmaznak szigorú derogációt – úgy, ahogy a 2004-ben csatlakozott országokkal szemben tették a régebbi uniós tagállamok. Ugyanakkor a GDP növelést jelentő az újjáépítés, az ottani erőforrásokhoz való hozzáférés, a hatalmas új piac, gazdasági konjunktúrát is jelenthet az EU számára, ez az, amire az EU-s vezető politikusai – talán – számítanak. A *Donald Trump*-féle adminisztráció manifestált szándéka ellenére, ti., hogy érjen véget az orosz-ukrán háború, a fegyverkezés haszonélvezője továbbra is az USA székhelyű globális nagyvállalatok csoportja és pénzügyi hatalma, amely időközben Londonba tette át székhelyét – tehát a Brexit nem csak az EU gyengítését szolgálta, hanem egy ideiglenes, amerikai érdekképviseleti bázist is létrehozott Európában arra az esetre, ha a demokrata vezetést republikánus váltaná fel az USA-ban – ami 2025-ben be is következett.

10. Izrael - Gáza - Irán

Az Izrael elleni brutális kegyetlenségű Hamasz támadás (**2023.10.07**) újra felborította a Közel-Kelet stabilitását, amelyet a jemeni húti szélsőségesek akciói követtek a Vörös-tengeren, az Ádeni-szorosban (**2023.10.03**). A térség politikai-katonai labilitása az izraeli – iráni rakétapár-bajokkal és háborús akciókkal tovább nőtt (**2025.06.13**). Kinek az érdekét szolgálhatja globális geopolitikai szempontból az, hogy a magyarországi Dunántúlnál (36 612 km²) jóval kisebb Izraelben (20 770 km²), amelynek bármely pontjára 10 perc alatt eljuthatott volna a hadsereg,

---

¹² Legalábbis rövid távon. Ez a helyzet közelebb hozta egymáshoz Oroszországot és az ázsiai országokat, ami a globális gazdasági térben a pacifikus gyűrű és Dél-Ázsia eddigi erősödését, az erőközpontok erre tolódását tovább erősíti, és Oroszország számára egy sokkal dinamikusabb kapcsolatrendszer lehetőségét kínálja – különösen, ha az EU beleroppan Ukrajna „lenyelésébe”.

¹³ Megjegyzendő, hogy a nemzetközi magánpénztőke nem csak az USA érdekeltsége – bár tőkearányát tekintve főként USA érdekeltségű. Mindezt a globalista befektetési alapok és eszközkezelők irányítják és ők delegálják embereiket (*Merz* kancellárt, *von der Leyen* elnök asszonyt, *Macron* elnököt). Az USA hadserege a végrehajtó kéz. A demokrata adminisztráció alatt ez így volt, most fegyverként a jogot alkalmazzák az EU-n keresztül, bár ez nem változtat azon, hogy a globalista eszközkezelők célja egy gazdasági értelemben vett világkormány (az ideológiai alapok színpadja *Benjamin Constant* és *Karl Popper*, a kivitelezők *Klaus Schwab* és *Soros György*), melynek egyik állomásaként gyarmattá teszik a még szuverén országokat Európában és uralni akarják az egész EU-t egy központi kormányon keresztül. Valójában nekik minden ország egy gyarmat (az USA is!), egy érdekszféra belüli „tűsz”, akit zsarolni lehet, „térdre lehet kényszeríteni” leginkább a független és demokratikus média által. Az energiahordozók kérdése is szövevényes, a lényege az, hogy a globalista eszközkezelők azt az érdeket fogják védeni mibe eddig fektettek, ezért érzékelhető az USA-LNG erőltetése az EU-ban. *Trump* elnök olaj-exportja ehhez képest csupán az államadósság megfékezésének kényszeréből adódik, mely jelenleg jól láthatóan lehetetlen küldetésnek tűnik, bár részisikereket fel tud mutatni (bővebben lásd: Müller 2024).

¹⁴ Az orosz hadsereg zömét az ukrajnai oroszok alkotják, akik szintén a szülőföldjüket védik, csak nem az oroszok, hanem saját honfitársaik, az ukránok ellenében, 2014 óta.

állítólag 2 és fél órán át¹⁵ garázdálkodhattak a terroristák *casus bellit*, azaz háborúra való okot szolgáltatva a gázai terület megtámadására és az Iránnal való háborús veszély fokozatos eskalációjára? Vajon kinek az érdekét szolgálja geopolitikai szempontból, ha egy zsidó-iszlám regionális háború során az irániak lezárják a Hormuzi-szorost, ahol a világ kőolajexportjának mintegy egy ötöde halad át? Ilyen helyzetben az Európai Unió – és benne Németország – az orosz után az arab kőolajtól is elesve, főleg csak az USA-ból szállított kőolajra hagyatkozhat.¹⁶

11. Geostratégiai szempontból

A fentiek arra engednek következtetni, hogy az amerikai világhatalmi gazdasági érdek az Európai Unió területét egy szuverén nemzetállami politikától mentes, afrikai és ázsiai muszlim bevándorlókkal homogenizált fogyasztói társadalommal, önálló energiaellátási kapcsolatok nélkül, erős katonai potenciáltól mentes – amerikai támaszpont régióvá transzformálja. Mivel az ideológiák (pl. jogállamiság, liberalizmus, a „másság” tisztelete és befogadása, szexuális kisebbségi jogok /*LMBTQ*/, az amerikai kultúra korlátlan befogadása, az ún. eltörlés-kultúra /*cancel culture*/ és az érzékenyítés /*woke*/ ideológiája) viszonylag lassan hatnak; a fegyverek erejével célszerű érvényt szerezni az Európai Unió – és benne Németország – amerikai „tartománnyá” történő átalakításában. Hogy az USA az elkerülhetetlen kínai-orosz-indiai érdekszövetséggel való gazdasági és talán katonai összecsapásában ne szigetelődjön el, ne szorítkozzon kizárólag az észak-amerikai kontinensre, alapvető geostratégiai érdeke, hogy legyen egy neki mindenben alávetett európai bázisa is. Erre az északi-tengeri kőolajjal egyedülként jól ellátott Nagy-Britannia és Norvégia egyedül kevés: szükséges az Európai Unió egészének a területe is, azaz egész Európának majdnem a fele. Ezt a törekvést az EU három hatalmi ágának, a törvényhozó, a bírói és a végrehajtó hatalomnak a vezetői, illetve többsége támogatja. Nyilatkozataik mögött pedig nem áll európai gazdasági érdekeltetést szolgáló érvrendszer, csupán az amerikai geostratégia teljes körű kiszolgálása. Az USA érdeke továbbá az is, hogy csakúgy, mint az első két világháborút, a harmadikat is európai területen vívják meg, s ne kelljen a kínaiakkal és oroszokkal esetleg kitörő háborút akár a sarkvidéken át Kanadában, Grönlandon vagyis közvetlenül az USA szomszédságába engedni. Erre való Nyugat-, Dél-, Észak, Közép- és Kelet-Európa! A II. világháború utáni hidegháborús időszakkal ellentétben ma – a XXI. század első negyedében – már Közép-Európa nem áll orosz katonai megszállás alatt és a svéd és finn NATO csatlakozás után már Észak-Európa államai sem semlegesek. Tehát a helyzet amerikai szempontból kedvezőbb arra, hogy Európa két felének az összeugrasztásával az új háborút itt vívják meg – Észak-Amerikától biztonságos távolságban. Ehhez asszisztál az EU Bizottság és a Parlament többsége, a fiatal generációk által egyedüli tájékoztatói pontként szolgáló internetes média pedig sikeresen győzi meg a művelt európaiakat, hogy saját érdekükben, önként adják fel gazdasági versenyképességüket, nemzeti szuverenitásukat, jólétüket és biztonságukat.

Az alábbi táblázatos ábra összefoglalja a fentieket, azt szemléltetve, hogy a XXI. század első negyedében milyen geopolitikai események következtek be – véletlenül – az Európai Unió, és benne elsősorban Németország további gazdasági erősödésének leállításának érdekében.

---

¹⁵ Reggel 6:30-tól 9 óráig. Ez kísértetiesen hasonlít ahhoz, amikor az USA haditengerészete „nem vette észre” a Pearl Harbor ellen felvonuló japán flottát 1941-ben; vagy amikor az USA légierije „nem találta” a negyedik eltérített utasszállító gépet 2001-ben.

¹⁶ Mindemellett a közel-keleti háborús konfliktusban jelentős vallási motivációk állnak; a radikális iszlám most éli meg a maga 1500-as évezredét, ami a keresztényeknél az inkvizíció és a reformáció közötti időszak volt. A történelem „szövetének” időről időre történő ismétlődését, annak törvényszerűségeit a magyar geopolitikai szakirodalomban Matolcsy György (2022) ismerteti meggyőző erővel, az 1940-es és 70-es évekre koncentrálna.

„PRO” USA		„PRO” EU
Július 28. USA-EU kereskedelmi megállapodás Június 13. Izrael-iráni háború kezdete	2025	Január 20. TRUMP elnök fellépése
	2024	Szeptember 24. DRAGHI jelentés
December 3. Hajózási veszély a Vörös-tengeren Október 7. Izrael-gázai háború kezdete	2023	
Szeptember 26. Északi-áramlat felrobbantása Február 24. Orosz-ukrán háború kezdete	2022	
	2021	
	2020	
	2019	
	2018	
	2017	
Június 23. BREXIT	2016	
Augusztus 31. Willkommenskultur	2015	
Május. Kelet-ukrajnai polgárháború kezdete Május 2. Odesszai vérengzés Március 16. Krím-félsziget elcsatolása	2014	Április. IMF, WB, CIA: 2015 GDP előrejelzés
November 21. Majdan téri forradalom	2013	Szeptember 7. OBOR eurázsiai integráció Július 1. EU bővítés 1 tagországgal
	2012	
Október 20. Arab tavasz, Líbia, afrikai nyitás Március 15. Arab tavasz, Szíria, ázsiai nyitás	2011	
	2010	
	2009	
	2008	
	2007	Január 1. EU bővítés 2 tagországgal
	2006	
	2005	
	2004	Május 1. EU bővítés 10 tagországgal
	2003	
	2002	Január 1. EURO bevezetése
Szeptember 11. WTO ikertorony támadás	2001	

A XXI. század első negyedének néhány jelentős geopolitikai mozgatórugója az USA gazdasági világmonopóliumának fenntartása, és az EU versenyképességének gyengítése érdekében (saját szerkesztés)

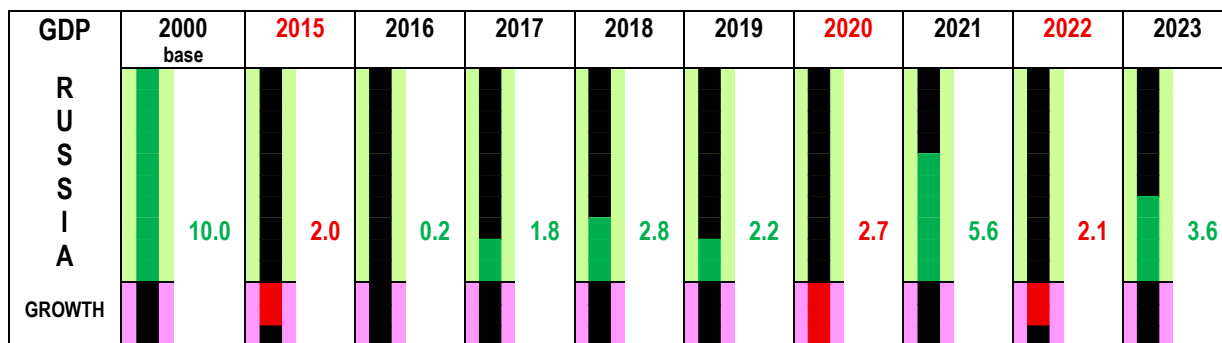
A következő ábrák pénzügyileg szemléltetik a fenti véleményt, nevezetesen, hogy az orosz-ukrán háború valójában egy amerikai-német háború, ugyanúgy, ahogy az I. és a II. világháború is az volt. A történelemből az ismeretek híján nem tanul a mai Európa és újra át kényszerül élni azt, amikor Szerbiát lerohanta az Osztrák-Magyar Monarchia és kitört a valójában a németek keleti irányú terjeszkedését megállítani hivatott amerikai-német világháború. Amikor Németország lerohanta Lengyelországot, szintén amerikai-német geopolitikai érdek ütközött valójában. És most, amikor Oroszország lerohanja Ukrajnát, szintén az amerikai-német világuralmi törekvések ütköznek, sajnos várhatóan egy III. világháborúban, hiszen aki a történelmet nem ismeri, nem okul belőle, az újra és újra átélni kényszerül.

A 2000 és 2023 közötti GDP adatok a kulcsfontosságú országokra, Oroszországra, az USA-ra, Kínára, az EU-ra, Németországra és Ukrajnára (és érdekességgéppen Magyarországra is) vetítik a gazdasági helyzetképet többé-kevésbé tükröző GDP adatokat. Ezekből a COVID

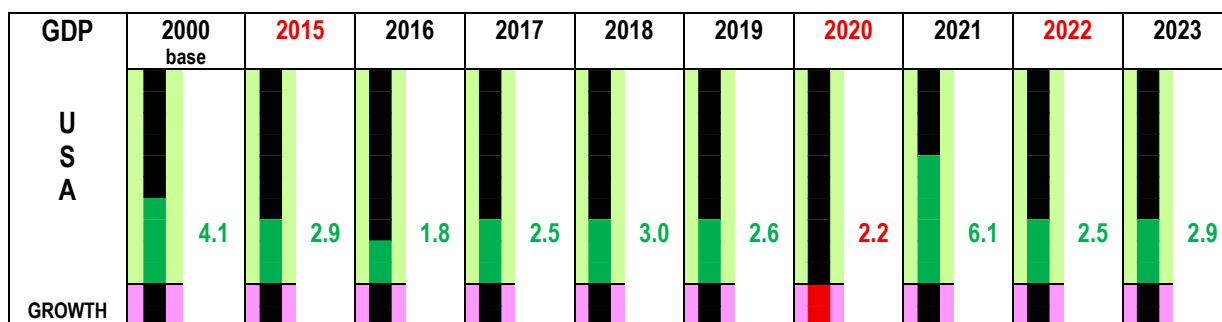

világjárvány alatti visszaesés, majd a gazdasági rehabilitáció után, az ukrajnai háború hatása világosan kifejezi, hogy a messze legnagyobb vesztes a jobb sorsra érdemes, „valakik” által kihasznált

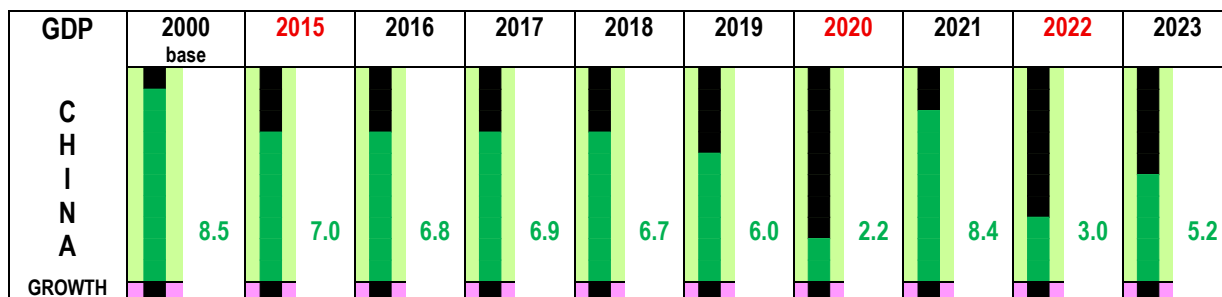
Ukrajna, azt követően az EU és Németország, míg a két „nyertes” az USA és Kína, jóllehet ez utóbbinak az érdekét a háború kiváltó okaként megjelölhető eurázsiai gazdasági integráció, az Új Selyemút szolgálta volna igazán.

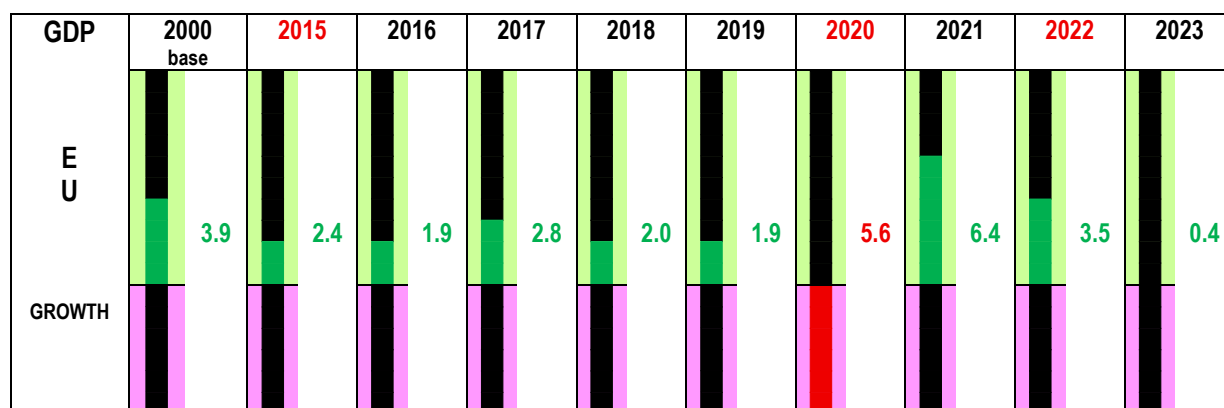
Az orosz GDP alakulása 2015 és 2023 között a 2000. bázis évhez viszonyítva. A 2020-as Covid miatti 2,7 %-os visszaesés mellett jól érzékelhető a 2014/15-ös krimi geopolitikai feszültség és a 2022. évi ukrajnai háború negatív hatása 2.0, ill. 2.1 %-os visszaeséssel, ám az EU szankciók várt negatív hatása elmarad a 2023. évi + 3.6 %-os növekedéssel.

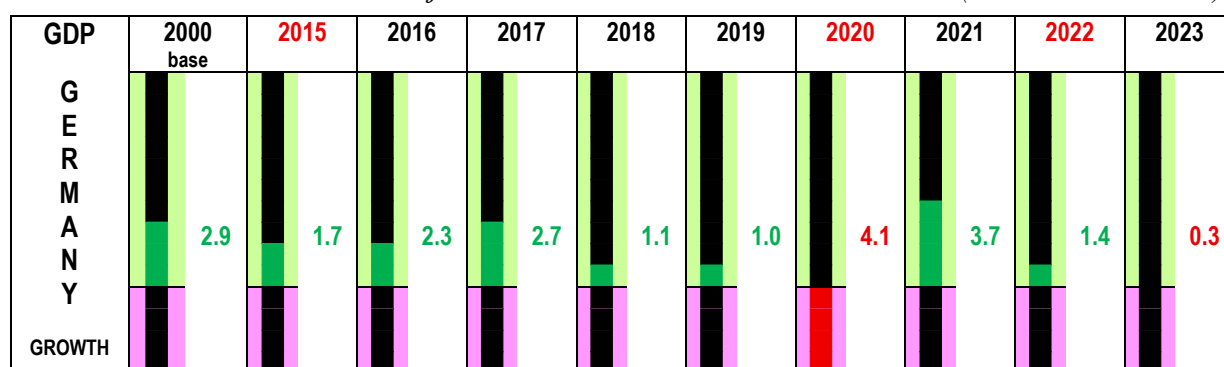
Az amerikai GDP alakulása 2015 és 2023 között a 2000. bázis évhez viszonyítva. A Covid megviselte a gazdaságot (2.2 %-os vissza eséssel), de az ukrajnai háborús kiadások idején a „szokásos” mérsékelt erős növekedés tapasztalható 2-3 % között).

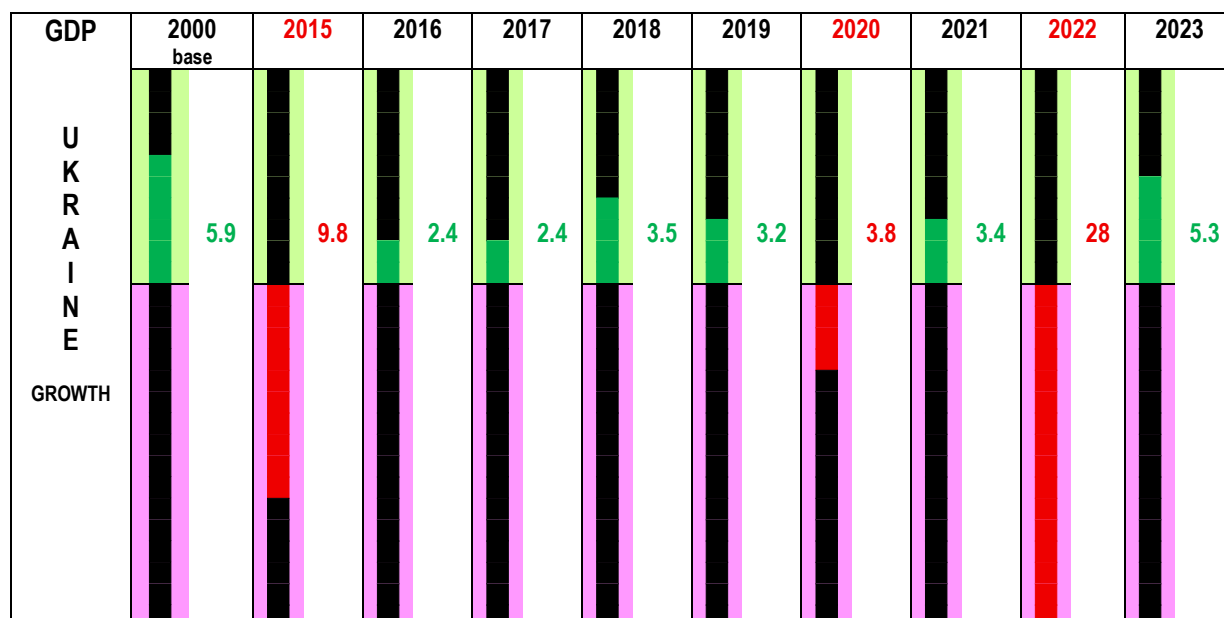
A kínai GDP alakulása 2015 és 2023 között a 2000. bázis évhez viszonyítva. A „szokásos” 6-8 %-os növekedést még a Covid is csak mérsékelni tudta, (2.2 %-ra), amely után visszaállni látszik a növekvő pálya.

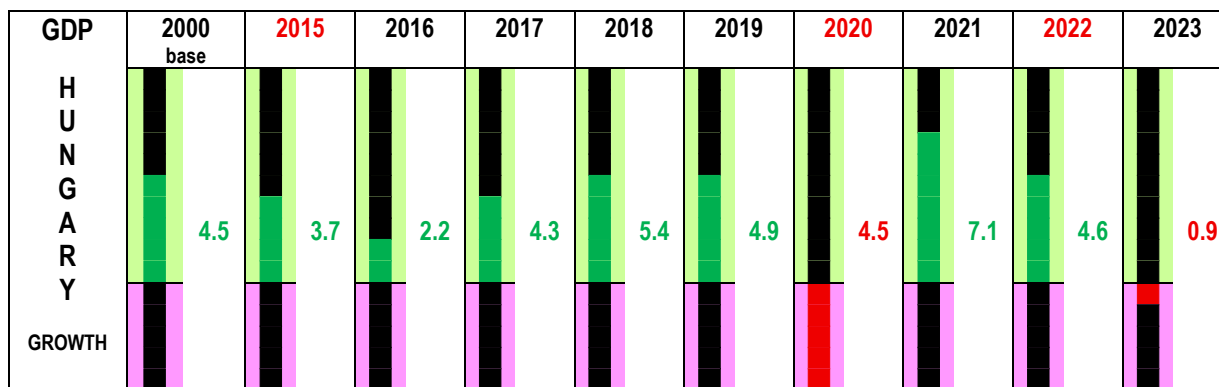
Az Európai Unió GDP alakulása 2015 és 2023 között a 2000. bázis évhez viszonyítva. A Covid időszaki mélypont (- 5.6 %-os csökkenés), az utána következő felfutás (+ 6.4 %) után az orosz szankciók hatására erőteljes csökkenés következik be 2022/23-ban (3.5 %-ról 0.4 %-ra).

A német GDP alakulása 2015 és 2023 között a 2000. bázis évhez viszonyítva. Az erőteljes Covid időszaki visszaesést (- 4.1 %) egy emelkedés (3.7 %), majd 2022/23-ban folyamatos esés (1.4 %-ról -0,3 %-ra) követte.

Az ukrán GDP alakulása 2015 és 2023 között a 2000. bázis évhez viszonyítva. A 2014/15-ös politikai válság visszaesését (- 9.8 %) határozott, lassú növekedés követte (2.4 %-ról 3.2 %-ra). A Covid időszak 3.8 %-os vissza esését ismét 3.4 %-os növekedés követte, amit a 2022. évi háborús támadás soha nem látott – 28 %-os rombolása követte, majd a nemzetközi segítségnyújtás és folyamatos újjáépítés hatására erőteljes növekedés tapasztalható (5.3 %).

A magyar GDP alakulása 2015 és 2023 között a 2000. bázis évhez viszonyítva. A Covid járvány rendkívül erősen hátra vetette a növekedést 4.5 %-kal, de azt ukrajnai háború is negatívan befolyásolta 2023-ban 0.9 %-os visszaeséssel a 2021. évi 7.1 %-os ill. a 2022. évi 4.6 %-os növekedéshez képest.

Saját szerkesztés. Forrás: www.databank.worldbank.org (2025)

12. Attila, Dzsingisz, Napóleon, Hitler

Azonban minden olyan elképzelés, amit az euroatlanti közvélemény hisz, hogy Oroszországot „térdre lehet kényszeríteni,” pláne katonai értelemben az azt sugallja, hogy az ilyen, egyébként látszólag művelt és értelmes polgárok, politikusok, fiatalok egyáltalán nem ismerik sem a földrajzot, sem a történelmet, ahogy ennek az írásnak a címe is jelzi. Ne adja az Isten, hogy újra kelljen élniük az európai I. és II. világháborút egy III. európai világháború formájában, amely felé látszólag ismét halad Európa – mondjuk ki: az amerikai gazdasági hegemonia megerősítése és fenntartása érdekében. Az alcímben említett hódítók – bár mindegyikük több-kevesebb területet megszállt Kelet-Európából – egyike sem tudta legyőzni az ott élő népeket, vagy megtartani a kelet európai területeket. Nem beszélve arról, hogy az Európa több mint felét képviselő Kelet-Európa Oroszországnak kevesebb, mint egynegyed része¹⁷. Egész Észak-Ázsia Oroszország, a Föld leghatalmasabb, kimeríthetetlen ásványkincseivel és erőforrásaival, melyeknek csak nagyon kis részét tudják még mindig kihasználni, bár a szovjethatalom 7 évtizede alatt erre erőteljes kísérletek voltak. Oroszország nem csak a legnagyobb területű ország a világon, de ilyen értelemben a leggazdagabb is. A területének elfoglalásáról, az ott élő népek „térdre kényszerítéséről” az alcímben említett hódítók tudnának mesélni, pedig ők koruk legkorszerűbb, legütőképesebb hun, mongol, francia¹⁸, német¹⁹ hadseregeivel próbálkoztak – ami korunkban megfelel a NATO-nak.²⁰ Kár, hogy az euroatlanti vezetők látszólag nem ismerik sem a történelmet, sem a földrajzot – így nem okulhatnak belőle. Ne adja az Isten, hogy a mai magyar fiatalok – NATO szövetségben – újra bevonuljanak Ukrajnába az oroszok ellen. Lehet, hogy

¹⁷ Oroszország területe 17,1 millió km², amiből „csak” kb. 4 millió km² esik Európára.

¹⁸ *La Grande Armée* – korának legerősebb hadserege

¹⁹ *Wehrmacht* – korának legerősebb hadserege

²⁰ Sokan a NATO modern haditechnikai adottságaiban bíznak, mondván, hogy a mai műholdas vezérlésű haditechnika a globális teret leszűkíti, ez azonban kölcsönös. Épp az ukrán-orosz háború, az Irán-Izrael közötti háború, valamint a terrorista merényletek, a kvázi modern partizánakciók mutatják, hogy egyfelől a hagyományos hadviselési formák, másfelől a hátszágok területi méretei, háttérkapacitásai, az eszközök diverzifikált szétterítése szempontjából továbbra is meghatározó tényezők. A humanitárius tényező pedig – mint azt mind a terrorizmus, mind a gázai akció is mutatja – háttérbe szorul a harcászati, hadászati szempontok mögött.

Oroszországba benyomulva eljutnának még a Don-kanyarig is!²¹ Ha ez mond még valamit, ámbár aki nem ismeri a történelmet, az újra átélni kényszerül azt.

13. Izrael kontra Irán

A hallatlanul kegyetlen radikális iszlám provokáció (2024.10.07) Izrael ellen, és az arra válaszként adott népiirtással felérő gázai katonai akció felhossa annak a lehetőségét, hogy egy Irán-Izrael közötti háború tör ki. Ennek során Irán, illetve a közelgő háborús konfliktus lezárja a Hormuzi-szorost, minek következtében az Európai Unió nagy mértékben csak az amerikai szénhidrogénekre támaszkodhat, és ezzel mind gazdaságilag, mind – természetesen – katonailag kiszolgáltatott helyzetbe kerül. Az Unió (nevezetesen Nyugat-, Észak-, Dél- és Közép-Európa²²) az USA európai „támaszpont” régiójává válik, ami geostratégiai szempontból elengedhetetlenül fontos a Kína és Oroszország elleni küzdelemben. Ehhez természetesen fel kell számolni a nemzeti identitásokat őrző nemzetállamokat, amire legalkalmasabb eszköz az afrikai és ázsiai gazdasági bevándorlás fokozása. E két kontinensen a migráció „berobbanásának” előestéjén, 2014-ben a teljesen nincstelen, a napi 2 dollárnál kevesebb jövedelemből megélni kényszerülő népesség száma meghaladta az EU népességének számát²³ (lásd: 1. jegyzet). Ezek a jobb élet reményében elkerülhetetlenül útra keltek, útra kelnek vagy útra fognak kelni a jóléti, vagy annak hitt európai országok irányába. Az európai népesség és társadalmak ilyenén „felhígítását” ellenző szuverenista, patrióta politikát folytató Európai Uniók nemzeti kormányok, már ahol vannak még ilyenek – így elsősorban Orbán Viktor kormánya Magyarországon 2010, 2015 óta – az első számú belső ellenséggé válnak az amerikai gazdasági érdeket képviselő uniók politikai és törvényhozási vezetésben.

Összefoglalás

Az USA felemelkedése (az I. világháború következtében), világhatalomra kerülése (a II. világháború következtében) és hatalmának megőrzése (a várható – de remélhetőleg atom-mentes III. világháború következtében) megtörtént, illetve megtörténni látszik. Az első két esetben a háborúba sodródó országok lakossága túlnyomó többségben támogatta a világégést, legtöbb esetben egyenesen szabadságharcként élve meg a gyilkolást. „Megállj, megállj, kutya Szerbia, nem lesz tiéd soha Bosznia!” énekelték lelkesen a – mások háborújában – halálba induló magyar katonák 1914-ben. Ugyanez ismét megtörtént, amikor a Don-kanyarba – ugyancsak a halálba – masírozott a magyar II. hadsereg 1942-ben, hogy mások háborújában részt vegyen²⁴. Így tett a Szerző nagyapja, nagybátyja és édesapja is. S mivel a mai, X, Y, Z és alfa nemzedékek már elfelejtették a múltat, akiknek a nagyapja, nagybátyja és az édesapja már nem tudott a háború borzalmairól

²¹ 1941-ben német szövetségben román, olasz és magyar megszálló hadseregek vonultak fel a Szovjetunió náci németek által megszállt területén a Don folyóig. A szovjet-orosz ellentámadás során ezek a hadseregek megsemmisültek, a magyar II. hadsereg becsült embervesztessége 100-130 ezer fő (50-65 %) volt.

²² Földrajzilag nem helyes az Európai Uniót Európával azonosítani, nevezetesen: Európa *kontra* Oroszország, ti. Kelet-Európa (elsősorban Oroszország, továbbá Belorusszia, Ukrajna, Moldávia, Grúzia, Azerbajdzsán és Örményország) területileg együttesen nagyobb, mint az Európai Unió! És ne feledjük, Kelet-Európa is Európa földrajzi és kulturális szempontból egyaránt. (Európa területe nagyjából 10 millió km². Ebből Kelet-Európa egyedül kb. 5,5 millió km², amiből Oroszország Kelet-Európára eső területe mintegy 4 millió km². Összehasonlításként: Magyarország területe 93 ezer km², azaz 43-szor kisebb, mint Oroszország Európára eső területe.)

²³ Az EU lakossága 2014-ben kb. 500 millió volt, míg az említett, a pusztán életükön kívül semmi más veszíteni valóval nem rendelkező (vagyis a napi 2,15 dollár vásárlóerő paritás alatti jövedelmű) afrikai népesség 390 millió; ugyanezen ázsiai népesség 260 millió fő, tehát összesen mintegy 200 millióval több volt, mint az EU teljes lakossága (forrás: <https://www.who.int/data/gho/indicator-metadata-registry/imr-details/6128>, <https://worldbank.org>).

²⁴ Bővebben: Tózsá I. 2022. A világháborúk sakkjáblái.

mesélni, akik már katonák sem voltak, s a háborút csak a videójátékokból ismerik, arra ítéltetik, hogy újra átéljék azt: irány Ukrajna, irány a halál, ismét mások háborújában, ismét idegen – és újra meg újra meghatározóan **amerikai** – érdeket szolgálva ezzel. Meggyőződéssel, a jó ügyért lelkesedve vonultak katonáink a frontra 1914-ben osztrák szövetségben a terrorista Szerbia, majd az őket segítő cári Oroszország legyőzéséért, 1942-ben német szövetségben a „német életteret bitorló” kommunista Szovjetunió legyőzéséért.²⁵ És ha az azóta felnőtt nemzedékek ezt már elfejtették volna²⁶, akkor 2026-ban vagy 2027-ben európai uniós szövetségben Ukrajna védelmében az agresszor Oroszország legyőzéséért²⁷ – s mindezt az amerikai világhatalom fenntartása és erősítése érdekében. Előre!

Hivatkozások

- Matolcsy Gy. 2022. Az idő mintázatai. Az 1940-es és 1970-es évek újra élése. Pallas Athéné Könyvkiadó, Budapest 184 p ISBN 978-963-573-169-5. Ont he Edge of Time. The Return of the 1940s and the 1970s. ISBN 978-963-573-160-2.
- Müller A. 2024. Identitásmenedzsment III. A globalista pénzügyi elit által diktált geopolitikai érdekérvényesítés hatalomtechnikai játszmái 2024-ben és Magyarország helyzete, lehetőségei. Magyar Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Műhely kiadványsorozat 15. kötet. Neumann János Egyetem, Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Központ, Kecskemét.
Letöltés: <https://start.uni-neumann.hu/telemarket/kiadvanyok/2024-5/>
- Pritz P. 2021. Bárdossy László és Bajcsy-Zsilinszky Endre. Történelmi Szemle: LXIII. 3. 1-2. pp 1-15
- Santayana, G. 1998 (1905-1906). The Life of Reason: The Phases of Human Progress. The Great Books in Philosophy. Prometheus Books. ISBN 9781573922104 Amherst NY 504 p.
- Schmitt, M. N. 2022. Russia's „Special Military Operation” and the (Claimned) Right of Self-Defense. Lieber Institute West Point, Articles of War.
Letöltés: <https://lieber.westpoint.edu/russia-special-military-operation-claimed-right-self-defense/>
- Seinfeld, J. 1982. World War II 101 – SNL. **Letöltés:** https://www.youtube.com/watch?v=Bdf_XdDwc-o
- Seneca, L. A. 50 AD. Medea – fabula crepidata, Rome
- Tózsai I. 2014. Regional Geography and Economy of the European Countries. Textbook. Corvinus University of Budapest. 168 p. **Letöltés:** https://start.uni-neumann.hu/telemarket/textbooks/Text-books_and_readers_in_Regional_and_Environmental_Economics_MA/Regional_Geography_and_Economy_of_the_European_Countries.pdf
- Tózsai I. 2020. *Recrudescunt diutina inclytae gentis Hungarae vulnera*, avagy a magyar identitás romlása. In: Ünnepi kötet a 65 éves Imre Miklós tiszteletére. Szerk. Kovács É. M. Ludovika Egyetemi Kiadó ISBN 978-963-531-345-7 pp 407-423. **Letöltés In:** https://www.researchgate.net/profile/Peter-Novoszath-2/publication/348919553_The_possibilities_and_risks_for_Central_and_Eastern_European_countries_concerning_the_New_Chinese_Silk_Road_and_Silk_Road_Belt_projects_In_Kovacs_Eva_szerk_Unnepi_kotet_a_65_eves_Imre_Miklos_tiszteletelinks/6016a7daa6fdcc071ba57831/The-possibilities-and-risks-for-Central-and-Eastern-European-countries-concerning-the-New-Chinese-Silk-Road-and-Silk-Road-Belt-projects-In-Kovacs-Eva-szerk-Uennepi-koetet-a-65-eves-Imre-Miklos-tisztel.pdf

---

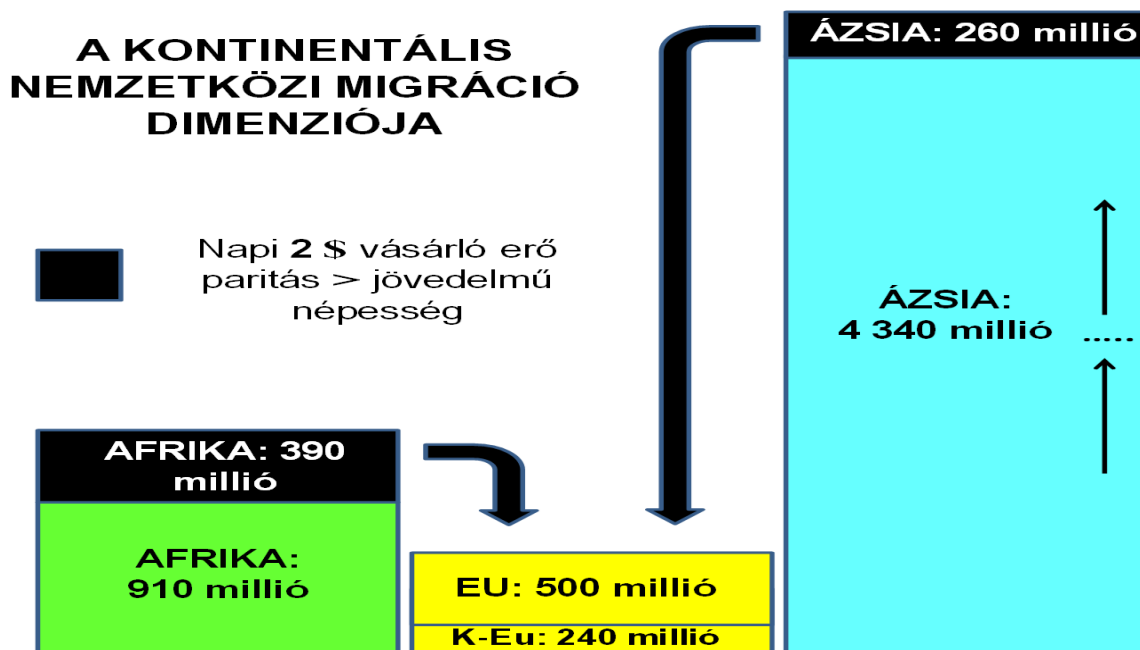
²⁵ „Nem csak önkéntesen, de egyenesen lelkesedést mutatva mentünk bele ebbe a háborúba, s főleg minden megfogható magyar ok nélkül” (Bajcsy-Zsilinszky Endrétől kiemelt idézet Pritz Pál: History 2019. december pp 47. Lásd: Pritz P. 2021.)

²⁶ Bővebben: Tózsai I. 2023. A „halálzóna” földrajza Magyarországon

²⁷ Bővebben: Tózsai I. 2024. Apokalipszis most – az Európai Unió geopolitika útja

- Tózsza I. 2022. **A világháborúk sakktáblái.** Magyar Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Műhely e-ISSN: 2939-516X, 4 (2022), 04.016.
Letöltés: https://start.uni-neumann.hu/telemarket/kiadvanyok/2022-4/17_Tozsa.pdf
- Tózsza I. 2023. **A „halálzóna” földrajza Magyarországon.** Magyar Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Műhely e-ISSN 2939-516X, 9 (2023) 09.015.
Letöltés: https://start.uni-neumann.hu/telemarket/kiadvanyok/2023-2/15_Tozsa.pdf
- Tózsza I. 2024. **Apokalipszis most – az Európai Unió geopolitika útja.** Magyar Gazdaságföldrajzi és Településmarketing Műhely e-ISSN 2939-516X: 13 (2024) 13.017.
Letöltés: https://start.uni-neumann.hu/telemarket/kiadvanyok/2024-7/17_Tozsa.pdf
- UN Charter Article 51. the inherent right of individual or collective self-defense if an armed attack occurs against a Member of the United Nations. (Az ENSZ Alapokmány 51. cikkelye a fegyveres önvédelemről)
Letöltés: https://legal.un.org/repertory/art51/english/rep_supp3_vol2_art51.pdf
- World Bank <https://worldbank.org>
- World Health Organization <https://who.int>

Jegyzet 1.

Az Európai Unióra irányuló potenciális afrikai és ázsiai migráció dimenziói 2014-ben – a tömeges európai migráció előestéjén (saját szerkesztés a worldbank.org adatai alapján)